

No. 39

BUDOWY
OJCZYŹNE
zgoda i praca!

KALENDARZYK

- 5 Agaty P. M.
- 6 Doroty P. M.
- 7 Romualda Op.
- 8 Jana z Maty P. M.
- 9 Apolonji P. M.
- 10 † Scholastyki
- 11 Obi. N. M. P. w L.

REDAKCJA

w ŁODZI

Al. Kościuszki 41
TELEFON 28.

Cena prenumeraty:

w Łodzi

kwartalnie Mk. 945.
miesięcznie " 515.
za roznośzenie
35 mk. miesięcznie
z przes. poczt.
kwartalnie mk. 1160
miesięcznie " 585
poza Łodzią egz. 16

w Ameryce

dolar miesięcznie

Konto Pocztow. Kasy
Oszczędności 60.594.
Nalazytosc pocztowa
opłacona ryczałtem.

ROZWOJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Sroda 8 lutego 1922 roku

Za terminowe wychodzenie ogłoszeń i ofert administracja nie odpowiada.

Ojciec Sw. Pius XI.

Urbi et orbi.

RZYM, 6, (wt.) W kwadrans po głosowaniu pojawił się w loży nowoobрани Papięz Ratti i błogosławił światu. Po każdym zdaniu błogosławieństwa tłumy odpowiadały „Amen”. Wojska zromadzone na placu sprezentowały broń. (5)

Marszałek Conclava ks. Chigi przesłał natychmiast do Agencji Stefani'ego następujące zawiadomienie:

Jego Świątobliwość Papięz Pius XI, zastrzegając całkowitą nienaruszalność praw Kościoła i Świętej Stolicy, których to praw w myśl swej przysięgi strzedz i bronić będzie, udzielił z zewnętrznej loży Bazyliki na pl. Sw. Piotra swego pierwszego błogosławieństwa w tym szczególnie zamiarze, aby błogosławieństwo to którego udziela nie tylko Rzymowi i Włochom, ale wszystkim narodom i ludom, przyniosło całemu światu zapowiedź i życzenie tak gorąco przez wszystkich ubranych ogólnego pokoju. (5)

Ojciec Święty do kardynałów polskich.

WARSZAWA, 7. 2. (wt) — Z Min. Spr. Zagran. dowiadujemy się: Zaraz po wyborze Ojciec Święty zwrócił się z nast. słowami do kardynałów polskich (Kakowskiego i Dalbora):

„W waszych osobach widzę i pozdrawiam Polskę. Błogosławie jej i proszę jej synów, aby się za mnie modlili. Widziałem bowiem, jak polacy modlić się umieją. Powiedzcie polakom, że kochałem i dalej kochać będę drogą Polskę, za którą nigdy modlić się nie przestane.”

Koronacja papięza

Koronacja papięza wyznaczona została na dzień 12 lutego

Sekretarz papięza

Kardynał Gaspari został nadal sekretarzem papięskim.

WRAZENIE WYBORU NOWEGO PAPIEZA.

We Włoszech

Przypisują niezmierną wagę faktowi, że nowoobрани Papięz po raz pierwszy od r. 1870 udzielił błogosławieństwa z loży zewnętrznej Bazyliki.

Według panującej opinii nowoobрани Papięz jest skłonny do prowadzenia polityki pośredniczącej wobec Kwirynału. Powszechnie uważają nowego Papięza za najrozsądniejszego i najbardziej wykształconego z pośród kardynałów. (5)

W Polsce

WARSZAWA, 7. 2. (wt) Marszałek Sejmu wysłał do Rzymu następującą depezę: „Do J. E. kardynała sekr. stanu w Rzymie. — W imieniu Sejmu polskiego składam na ręce J. E. wyrazy gorących życzeń dla J. E. Ojca Świętego. Wyjątkowe węzły potęgują tradycyjne umiłowanie narodu polskiego dla Stolicy Apostolskiej.”

Również szereg klubów wysłał depezę gratulacyjną.

WARSZAWA, 7. 2. (wt) Wkrótce wniesiony zostanie do Sejmu wniosek klubów poselskich, aby celem zmanifestowania przywiązania Polski do Stolicy Apostolskiej wy-

Z sejmu.

Sprawa szkolnictwa powszechnego. — O czasie pracy w handlu. — Zapomniano o pracownikach handlowych (?)

WARSZAWA, 7. 2. (wt) — Na dzisiejszym posiedzeniu Sejmu prowadzono w dalszym ciągu dyskusję w sprawie szkolnictwa powszechnego.

Mówcy podkreślali brak budynków szkolnych oraz sił nauczycielskich. Rząd nie chce asygnować pieniędzy na szkolnictwo. Dyskusję odroczone.

Następnie rozważano sprawę przedłużenia dnia pracy w handlu, stosownie do projektu ks. Styczyńskiego (Z. L. Nar.) Projekt ten proponuje 12-to godzinny czas pracy w handlu z zastrzeżeniem jednakże, aby pomocnicy handlowi nie pracowali dłużej nad 8 godzin.

P. Potoczek (P. Str. Lud.) wniósł poprawkę, aby praca w handlu nie trwała dłużej nad 10 godzin. Poprawka nie wspomina jednakże nic o pomocnikach handlowych.

Projekt przyjęto wraz z poprawką p. Potoczka, ze względu jednak na pominięcie sprawy pomocników handlowych, przy 3 czytaniu wszystkie kluby zamierzają wnieść poprawkę do ustępu, ile godzin mają pracować pomocnicy handlowi.

brać najlepsze pomieszczenie dla nuncjatury w Warszawie

We Francji

PARYŻ, 7. 2. (wt) — Prasa francuska wyraża żywe zadowolenie z wyboru nowego papięza, który jest przyjacielem Polski i niejednokrotnie za czasów swego poprzednika okazywał sympatię dla Polski i dążyć będzie zapewne do zbliżenia Watykanu z Francją z Kwirynałem.

W głosowaniu przeważały głosy kardynałów francuskich i polskich. Niemieccy natomiast kardynałowie sprzeciwiali się wyborowi ks. Rattiego. —

W Niemczech

BERLIN, 7. 2. (wt) — Prasa niemiecka zarzuca Piusowi XI zbyt dużą przychylność dla Polski i Francji, a uprzedzenie względem Niemiec; Niemcy spodziewają się jednak, że polityka jego będzie bezstronna, podobnie jak i jego poprzednika, który jako kardynał był przeciwnikiem Niemiec.

Prasa niemiecka zaznacza, że pierwsza depezę gratulacyjną otrzymał papięz z Niemiec. (Dlatego chcieliby zapewne, żeby umiłowal jedynie Niemcy (?) P. Red.)

Z sejmu wileńskiego.

Różnice zdań. — Bliska inkorporacja.

WILNO, 7. 2. (wt) — W sejmie wileńskim zaznaczać się poczyna wyraźna różnica pomiędzy Zespołem Stronnictw Narodowych a lewicą. — Stronnictwa narodowe chciałyby jak najszybszej inkorporacji i następnie rozwiązania sejmu, lewica natomiast chce, by sejm nie był tymczasowy. —

Na wczorajszym posiedzeniu komisji regulaminowej posłowie Zespołu domagali się skreślenia art. 34. (przewidującego interpelację i czternastodniowy termin odpowiedzi na nie T. K. R.) twierdząc, że może on spowodować przewlekanie sejmu i nadać mu charakter suwerenny, tworząc w ten sposób kolizje prawne, gdyż w sejmie znajdują się przedstawiciele powiatów wchodzących w skład Polski.

Radcy ludowe głosowały za interpelacją, wobec czego artykuł przeszedł większością głosów. Na plenarnym posiedzeniu jednak będzie z powrotem podniesiony. Rokowania Zespołu Str. Nar. z Radami Ludowymi o uzgodnienie formuły orzeczeniowej wniosku o wcielenie znajdują się na dobrej drodze.

Wniosek za wcieleniem zyska zapewne na plenarnym posiedzeniu (w czwartek) przeważającą większość.

Obecny papież gościem w Łodzi.

Było to w roku 1920, w dzień Zielonych świątek, kiedy do naszego miasta wybrał się poraz pierwszy świeżo kreowany kardynał ks. Aleksander Kakowski, arcybiskup warszawski. W uroczystości tej, którą przygotował Łódź biskup łódzki Wincenty Tymieniecki, przyjęli udział nuncjusz papieski arcybiskup Ratti i biskup połowy ks. Gall.

Piękną tę uroczystość do dziś dnia niezawodnie jeszcze niejedyn, biorący w niej udział, zachował w pamięci, boć naprawdę dała ona tyle wrażeń, nadziei i tyle wiała otuchy w serca, że trudno byłoby ją znihilować tak krótkim, jak niespełna dwuletnim okresem czasu.

Zdaje się nam, że dotąd wśród nas przebywa ta sympatyczna postać arcybiskupa Rattiego o łagodnej, pełnej dobroci twarzy, o łatwym i niezwykle przyjaznym obejściu.

To ten wysłannik papieża do Polski, dziś już głowa kościoła katolickiego! potężny monarcha świata, pan kościoła...

Nuncjusz Ratti przybył do Łodzi dnia 23 maja 1920 roku o godzinie 10 i pół wieczorem koleją fabryczno-łódzką. Oczekiwaliśmy go na pociągu wraz z przedstawicielami duchowieństwa i władz państwowych. Przy witaniu na dworcu wypadło bardzo serdecznie, z kąd nuncjusz odjechał do kościoła św. Stanisława Kostki, gdzie odprawił krótkie modły, powitany u progu przez kardynała Kakowskiego, któremu odpowiedział ks. arcybiskup Ratti również w łacińskim języku.

Witał też nuncjusza i gospodarz kościoła ks. prałat Tymieniecki. Zamieszkał w ówczas

ks. Ratti w pałacu Scheiblerowskim.

Podczas ingresu ks. arc. Rattiego świątynia była przepelniona. Na drugi dzień ks. Ratti rano już znalazł się w kościele i od 8-ej do 11 przed południem udzielał Sakramentu bierzmowania.

Wówczas wśród starszych bierzmowało się wiele dzieci i młodzieży szkolnej tak, że ze wszystkich parafii przystąpiło do bierzmowania 1220 dzieci, które na całe życie zachowują pamięć, że sakrament ten przyjęli z rąk obecnego papieża.

Po nabożeństwie i procesji nuncjusz apostolski udzielił wszystkim zgromadzonym w kościele błogosławieństwa apostolskiego.

Na obiedzie w niedosć obszernej izbie na plebanji u ks. prałata Tymienieckiego zebrali się wszyscy wybitniejsi przedstawiciele i dostojnicy kościoła, cywilni oraz wojskowi z wojewodą Kamińskim i gener. Olszowskim.

Obok arcybiskupa kardynała Kakowskiego zasiadł i ks. monsignore Ratti.

Wzniesiono jego zdrowie, podziękował w bardzo szczerych wyrazach, zaznaczając, że stolica apostolska pamięta o sierocy doli polaków i oile w jej mocy leży — stara się o to, aby ulżyć doli naszej. Byliśmy jeszcze podówczas bez granicy wschodniej i bez granicy Śląskiej Intrygi ze wszechstron rosły.

Przyjaciół nam zawsze potrzeba, a w tych czasach jak najwięcej.

To też szczere słowa wielkiego dostojnika kościoła przyjmowano bardzo gorąco.

Ks. Ratti w Resursie Rzemieślniczej.

Po śniadaniu udali się zebrani do Resursy Rzemieślniczej, gdzie poza murami kościelnymi największe było przyjęcie.

Cały frontowy żelazny parkan był dekorowany zielenią. Droga do głównej sali wysadzona jodliną, sala przybrana bardzo pięknie, po lewej stronie przy estradzie ustawiono tron z trzema fotelami.

Godzina 4ta zbliża się. Na powitanie dostojników ustawiły się dwa szpalery ochów ze sztandarami, oraz szkoły, na przodzie zajęli miejsce przedstawiciele władz cywilnych i wojskowych, oraz członkowie komitetu Resursy z prezesem p. Władysławem Wagnerem. Na powitanie przybyłych orkiestra wojskowa odegrała hymn narodowy, p. Wagner wręczył gościom chleb i sól okolicznościowy wierszyk powiedziała 7 letnia M. Cyborowska. Kiedy goście przybyli wprowadzono ich do sali, gdzie po prawej stronie arcybiskupa Kakowskiego zajął miejsce obecny papież ks. Ratti.

Pan Jaguś odczytał akt przyjęcia w „złotej księdze” Resursy. Potem przemawiali: F. Drozdowski, Red. Czajewski, Harasz i Antyniec Świerczewski, dr. Konie i p. inż.

Woźniakowski w imieniu organizacji kobjet polskich. Wszystkie stany były reprezentowane: kupcy, przemysłowcy, rzemieślnicy i inteligencja.

Ksiądz kardynał Kakowski tłumaczył ks. Ratti'emu przemówienia, wówczas poruszony do głębi serca ks. nuncjusz papieski dziękował szczerze za przyjęcie i błogosławił Polsce, życząc, aby jak najrychlej stanęła w rzędzie pierwszorzędnych mocarstw.

Polska może to łatwo osiągnąć jeśli ją złączy duch potężny, uczciwy, nie wywrotny.

Potem monsignore Ratti zapisał się w książce pamiątkowej, a słowa jego przetłumaczył zebrany ks. prałat Tymieniecki.

Były to życzenia, wpisane po łacinie i zawierały one błogosławieństwo udzielone Resursie Rzemieślniczej i zapewnienia, iż to czyni w imieniu Ojca Św. Benedykta XV, który jest opiekunem rzemieślników Chrześcijańskich.

Resursa Rzemieślnicza w następstwie wizytowała ks. nuncjusza apostolskiego, składając mu w upominku przepiękny, z żelaza wykuty kałamarz, praca ręczna, jednego z rzemieślników łódzkich.

W domu Ludowym Stow. Rob. Chrześcjan,

Również i Dom Ludowy może się pochwycić przyjęciem w murach swoich obecnego Ojca Świętego.

Przyjęcie w Domu Ludowym nuncjusza szczerze i serdecznie wywarło na nim jaknajlepsze wrażenie.

Wzruszony do głębi arcybiskup Ratti

przemawiał po francusku, życząc Stowarzyszeniu pomyślnego rozwoju tej organizacji robotniczej, zapewniając, że da szczegółowe o niej sprawozdanie Ojcu Świętemu.

Wyraził też życzenie, aby ten robotnik polski, chrześcijański stawał się coraz silniejszym i potężniejszym, a jego żony wycho-

wywały dzieci po chrześcijańsku, moralnie, na pożytek kościołowi i kraju. Mowę swą zakończył po polsku okrzykiem „Niech żyje Polska!”

Wysłano do Ojca Św. depeszę zapewniającą Go o chrześcijańskich uczuciach dla stolicy apostolskiej.

Dwa lata niecałe od tych chwil ubiegło a jakież zaszły kardynalne zmiany. Ten skromny ksiądz z dużą godnością nuncjusza był tu między nami, i nikt nie przewidywał, że w tak krótkim czasie obejmie on najwyższą władzę nad kościołem, że stanie się duchowym zwierzchnikiem wszystkich niemal ras i narodów, jakie się na kuli ziemskiej znajdują.

Nie pierwszy to nuncjusz w Polsce, który zasiada na tronie Stolicy Apostolskiej, ale nie mieliśmy można powiedzieć tak demokratycznego i tak zbliżonego do ludu człowieka, jak ks. monsenior Ratti. Jeśli Go porównamy z tak potężnym swego czasu nuncjuszem w Polsce, jak z Janem Marją Franciszkiem Commendonim, który przywiózł uchwały soboru Trydenckiego. Zygmuntowi Augustowi, kiedy go nie obrano papieżem na Conclave przyjął to tak do serca, iż potem zupełnie usunął się od spraw duchownych, to przekonamy się jaka jest różnica między nim a Rattim, jednym z najmłodszych kardynałów, który pomimo swych zasług nie liczył wcale i nie ubiegał się o to dostojństwo, sądząc, że nie należy się mu ono. Cichy, skromny, pracował tylko dla dobra kościoła, dla wielkich idei, które ten kościół szerzy.

To też nasi kardynałowie polscy oświadczyli się za nim odrazu, a ich przemówienia dłużej wrażeń wywarły na innych.

Myliłby się jednak ten, kto by sądził, że arcybiskup Ratti został powołany dzięki wyłącznie zabiegom tej lub innej grupy. Kto znał ks. Ratti'ego, ten wie, że wyniosły go na Stolicę Apostolską wyłącznie duchowe jego zalety.

Nie wątpimy dziś w to, że będziemy mieli papieża, który będzie zawsze wielkim przyjacielem polaków!

Wdzięczność dla Mons. Rattiego.

Słyszeliśmy, że obydwie Stowarzyszenia Resursy Rzemieślniczej i Stow. Chrześc. Demokracji mają zamiar złożyć na ręce nuncjusza papieskiego w Warszawie adresy powitalne, artystycznie wykończone.

Mons. Ratti w Warszawie.

Nuncjusz Ratti przybył do Polski jeszcze za czasów regencyjnych. Był on już wtedy faktycznym nuncjuszem, chociaż z powodu nieokreślonego stanowiska kraju używał tytułu „wizytatora” kościołów.

Od 1918 roku, aż do mianowania go arcybiskupem Medjolanu przebył w Polsce nieopuszczając jej ziemi ani na chwilę.

Nawet kiedy wrzał straszliwy bój pod Warszawą, już wówczas będąc nuncjuszem papieskim nie wydal się z murów Stolicy, jakby przewidując, że Bóg nie pozwoli na poniżenie narodu, który kochać i cierpieć umie.

W Warszawie też nuncjusz został mianowany arcybiskupem in partibus infidelium.

Wwświecał go na tą godność ks. kardynał Kakowski, arcybiskup warszawski w Katedrze Św. Jana w Warszawie.

Ks. Ratti przywiązał się bardzo do Polski, czego najlepszym dowodem będzie, że na jednym z publicznych zebrań wyraził się w ten sposób:

„Czuje się w Polsce tak, jakby to była druga moja Ojczyzna”.

To zdanie tem więcej nabiera wagi, gdy

ZAWIADOMIENIE.

Niniejszym mam zaszczyt zawiadomić W. P., iż z dniem 1 stycznia 1922 r. powierzone mi na b. Kongresówkę i Kresy przedstawicielstwa pierwszorzędnym firm Poznańskich i dostarczam

Wódki i Likieru

przedwojennej jakości po cenach najdotychczasowych i na dogodnych warunkach.

355B

W oczekiwaniu na łaskawych zleceń W. P. kreślę się z poważaniem
J. FUERST, Łódź, Łakątna 21 (róg Nowo-Cegielnianej).

zważymy, że ks. Ratti całe życie spędził we Włoszech, jako bibliotekarz największych zbiorów papieskich i pierwsza jego legacja była w Polsce, gdzie przepędził dwa lata, bo od 1918 do wiosny 1921 roku.

W 1921 roku, pozostawszy arcybiskupem Medjolanu wkrótce potem otrzymał kapelusze kardynalski. Widzimy więc, że maledzał do najmłodszych kardynałów. —

Warszawa, jak donieśliśmy dekorowała pierwszego jego orderem „Orła Białego“.

Jeszcze jeden projekt nuncjusza Rattiego.

Bardzo mało jest znany ogółowi jeszcze jeden projekt nuncjusza Rattiego, dotyczący diecezji Kujawsko — Włocławskiej, chociaż zaznaczyć muszę, że sfery duchowne znają już w części ten projekt.

Jak wiadomo, diecezja Kujawsko — Włocławska należy do największych diecezji w kraju. Ciągnie się ona od Aleksandrowa Pogranicznego i Słupcy, aż 35 kilometrów za Częstochowę. Tuszyn i Górka Pabjanicka pod Łodzią już należą do niej.

Moskałom zależało na tem, aby diecezji w Polsce było jak najmniej. Robili więc je niesłychanie obszerne. W ciągu ich rządów ludność b. Królestwa Kongresowego czterokrotnie lub nawet pięciokrotnie wzrosła.

Nie to ich nie obchodziło. Dopiero po przyjeździe ks. Rattiego sprawa ta posunęła się naprzód. Za jego bowiem inicjatywą i poparciem przybyło przeszło 12 nowych biskupstw na terytorjum Polskiem.

Ale na tem nie koniec.

Ratti zaproponował jeszcze jedno biskupstwo dla Śląska polskiego. Miało się ono mieścić w Bytomiu. Rzeczą jednak rozchodziła się o to, czy przy podziale Śląska biskup Włocławski nie będzie rościł pretensji do Śląska Polskiego i czy wówczas nie wypadnie powierzyć sprawy kościoła mędrarzowi apostołskiemu na lat 15. Śląsk tymczasem zmalał. Katowice nie nadają się zbyt na miejsce diecezji, więc ks. arcybiskup Ratti, obok pierwszego projektu przygotował inny, aby urządzić biskupstwo w Częstochowie dla Śląska.

Wtedy nastąpiłby podział olbrzymiej diecezji Kujawsko — Włocławskiej w ten sposób, że część jej południowa aż pod Piotrków odeszłaby do diecezji Częstochowskiej wraz z Zagłębem Dąbrowskim i Śląskiem część zaś zachodnio — południowa z Piotrkowem, Tuszymem, Łaskiem, Pabjanicami weszłaby w skład diecezji Łódzkiej.

Projekt ten podziela podobno nawet ks. biskup Dziewitowiecki, który zarządza obecnie diecezją Kujawsko — Włocławską. Spodziewamy się, że szanse stworzenia polskiego biskupstwa na Śląsku przybiorą dziś bardziej realne kształty.

Układ handlowy z Francją.

PARYZ, 7. lutego. W poniedziałek o godz. 6.30 i pół na wielkiej sali Ministerstwa Spraw Zagranicznych został podpisany polsko-francuski układ handlowy. Podniósł dokument poseł polski w Parlamencie hr. Zamoycki i radca gospodarczy Poselsstwa Polskiego w Paryżu p. Dolezal, ze strony francuskiej pp. Poincare i minister handlu Dior. Po pisany Traktat Handlowy zawiera 3 główne punkty:

- 1) właściwy układ handlowy;
- 2) umowę w sprawie eksportacji polskich źródeł naftowych.
- 3) konwencje, które zabezpieczają wzajemnie posiadanie i interesy obu krajów.

Podpisanie układu jest zdarzeniem wielkiego znaczenia. Dzięki podpisanu tego układu, wchodzi ostatecznie w życie także układ polityczny i wojskowy, podpisany 19 go lutego 1921.

Pobór rocznika 1921

Wkrótce odbędzie się pobór do Wojska Polskiego popisowych rocznika 1921. Poborowi podlegają wszyscy mężczyźni, obywatele Polscy, urodzeni w roku 1921, bez względu na to, czy w W. P. służyli lub nie, oraz ci, którzy dotąd korzystali z ulg lub z odroczeń.

Osoby, chcące korzystać z ulg, winne najpóźniej w dzień przeglądu, którego termin osobno zostanie opublikowany, przedłożyć Komisji Przeglądowej P. K. U. wniosek wraz z wszelkimi dokumentami, a mianowicie:

1. Chcący korzystać z ulg z art. 61 i 62 Tymczasowej Ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej — odroczenie wskutek stosunków rodzinnych i majątkowych (jedyni żywicieli). a) Wypełniony kwestionariusz rekłamacyjny (który odebrać należy w starostwie), stwierdzony przez organa egzekutywne (posterunki policji państwowej) oraz komisarza i starostę względnie Magistrat. b) Przy powoływaniu się na niezdolność do pracy jedynego żywiciela poza popisowymi przedłożyć należy atest lekarza powiatowego, stwierdzający prosta niezdolność do pracy.

2. Chcący korzystać z ulg z art. 64 Tymczasowej Ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej — uczniowie szkół średnich i słuchacze wyższych uczelni — zaświadczenie zakładu, iż rzeczywiście do niego uczęszcza.

Nadmieniamy, że tylko Komisje Przeglądowe przy P. K. U. podczas przeglądu ulgi przyznają; po przeglądzie wniesione reklamacje P. K. U. nie rozstrzyga. (1)

KRONIKA

— Generał Żeligowski w Łodzi.

(ap) Dzisiaj rano przybył do naszego miasta zdobywca Wilna, generał Lucjan Żeligowski. Przyjazd generała Żeligowskiego nosi charakter prywatny. Uroczyste powitanie tyle zasłużonego dla sprawy Polski żołnierza — obywatela nastąpi na balu, jaki wyjdzie dziś dziesiąta dywizja piechoty. (1)

— Generał Żeligowski w Magistracie.

(a) Przybył dziś do Łodzi oswobodziciel

LEKARZ
DENTYSTA **P. ŻYTNIKA**
PODRÓCZA — Konstantynowska 9.

Grand-Kino

KRZYK W NOCY

Dramat w 6 częściach na tie powieści
Stefana Kiedrzyńskiego

— W rolach głównych —

KAZIMIERZ KAMIŃSKI i inni

850p1

Losy nadeszły

zamieniać można w administr.
 „Rozwoju“

556p2

Wilna gen. Żeligowski w asystencji swego adjutanta złożył wizytę władzom miejskim. Generałowi towarzyszył pułkownik Machałowski.

Prezydent przerwał posiedzenie magistratu i przyjął generała Żeligowskiego wobec wszystkich członków Magistratu.

W przemówieniu powitalnym prezydent Rzewski wskazał na wielkie zasługi gen. Żeligowskiego na polu organizacji polskiej siły zbrojnej oraz w dziele zjednoczenia ziem polskich.

Łódź jest dumna, że gości w murach swoich obrońcę ziemi Wileńskiej. Generał dziękował za serdeczne przyjęcie ze strony przedstawicieli miasta.

Jutro miasto przyjmuje gen. Żeligowskiego śniadaniem. (2)

— Zniesienie dodatków komunalnych

(ap) Rozporządzenie Ministra Skarbu powołujące na pobieranie dodatków na rzecz związków komunalnych, lub miast, do cen przedmiotów, stanowiących monopol państwowy, przestało w stosunku do tych artykułów obowiązywać; obecnie pobierany jest dodatek jedynie od soli. (1)

— Nowe źródła dochodów samorządowych powiatowych.

(ap) Ministerstwo Skarbu zezwoliło na wprowadzenie nowych podatków samorządowych w samorządach a) szpitalnego, b) od miłnow z mocą obowiązującą tylko na rok 1921, c) podatku od napojów wysokokowych i w wyrzuceniu piwa d) podatku pod eksploatacją lasów, oraz e) podatku od eksploatacji torowisk. (1)

— Bydło i trzoda z Rumunii.

(p) Ministerjum Rolnictwa i D. P. wydało przedsiębiorcom z Galicji pozwolenie na przywóz 5000 szt. bydła rogatego, 4000 szt. świń, oraz 10 wagonów słoniny z Rumunii. Bydło mają dostarczyć do Lwowa, Krakowa, Łodzi i Warszawy. (5)

— Ostrożnie z mięsem.

(p) W mieście naszym stwierdzono wypadki zachorowań ludzi na trychinozę, która powstaje skutkiem spożywania mięsa świń trychinowatych. Preto ostrzega się ludność, przed nabywaniem mięsa u roznosicieli domowych i w sklepach bez znaków stępli rzeźni miejskich łódzkich. Znaki te są dowodem, że mięso zostało zbadane w stacjach trychonoskopijnych. (5)

— Co ma p. Stupnicki do elektrowni?

(p) W czwartek odbędzie się posiedzenie komisji do zbadania projektu nowej koncesji dla elektrowni. Projekt ten został opracowany

W dniu 6 b. m. zakończył swój pracowity żywot

ś. t. p.

WACŁAW JAN LEWANDOWSKI

Inspektor Kontroli Skarbowej Okręgu Łódzkiego.

W zmarłym tracimy człowieka o wysokich zaletach charakteru. Dobrocią serca zaskarbił sobie wielkie uznanie i miłość współpracowników i kolegów.

CZEŚĆ JEGO PAMIĘCI.

Pracownicy Urzędu Akcyzowego i Kontroli Skarbowej
Okręgu Łódzkiego.

360B

ś. t. p.

Mikołaj Sztege

Właściciel restauracji

po krótkich cierpieniach przeszedł się do wieczności. Pogrzeb odbędzie się 8 lutego o godz. 4 po poł. z domu przy ul. Ławieńskiej 53 na stary cmentarz katolicki, na który zaprasza kolegów zmarłego

Zarząd Związku Restauratorów
Województwa Łódzkiego.

361B

Zarząd Stowarzyszenia Właścicieli Piwiarń w Łodzi ma zaszczyt prosić rodzinę i wszystkich krewnych, a także właścicieli piwiarń na Mszę żałobną, mającą się odbyć w kościele W. N. M. P. w Łodzi dnia 15 lutego r. b. o godz. 8 rano za spokój duszy ś. p. **MARCINA GOŁĘBIOWSKIEGO**, byłego członka Stow., zamieszkałego przy ul. Drowańskiej 60.

Z powołaniem
Zarząd.

365B

Wszystkim kolegom, koleżankom i znajomym, którzy oddali ostatnią posługę memu najdroższemu mężowi

ś. t. p.

Wincentemu Stanisławowi Leszczyńskiemu

a w szczególności Naczelnikowi urzędu powiatowego w zastępstwie prezesa związku p. Dziublickiemu składa serdeczne Bóg zapłać

869p

ZONA.

przez wice-prezydenta miasta d-ra Stupnickiego inżyniera Berlinera. (5)

— Za ósmiogodzinnym dnem pracy.

Międzyzwiązkowa komisja pracownicza, rozprezentująca 5 zrzeszeń pracowniczych łódzkich, wysłała do Sejmu na ręce Marszałka następującą depezę:

Międzyzwiązkowa Komisja Pracownicza, reprezentująca: Stowarzyszenie Handlowców Polskich, Związek Zawodowy Prac. Handl. i Biurowych m. Łodzi, Związek Zawodowy Pracowników Bankowych, w imieniu ogółu pracowników handlowych m. Łodzi wnosi energiczny protest przeciwko zamachowi na konstytucyjnie zawarowane prawo o ósmiogodzinnym dniu roboczym, stanowiące owoce długoletniej

walki o ludzkie warunki pracy i życia przeciwko zamachowi, jaki zawiera wniosek p. p. Potoczka i innych.

Uchwalenie proponowanych wniosków pozbawiłoby rzeszę pracownicze gwarancji prawnych, wydając im samowoli pracobiorców i całkowicie anulowałoby humanitarne skutki ustawy z dnia 18-go grudnia 1919 roku. Stojąc niezachwianie na gruncie tej ustawy, żądamy ścisłego jej przestrzegania i oświadczamy, że zdecydowani jesteśmy bronić tej zdobytych klasy pracującej wszelkimi środkami. (2)

— Komisja obywatelska do wymiaru daniny.

Kilka dni temu podaliśmy spis obywateli, wybranych do Komisji obywatelskich przy I-ym Urzędzie Skarbowym, obecnie podajemy listę obywateli, wybranych do Urzędów Skarbowych II-go i III-go.

II URZĄD SKARBOWY.

Przedstawiciele Przemysłu wielkiego:

Jako członek Okar Kon, Zastępca Salo Budzyner

Przemysłu małego: Józef Dawidowicz, zastępca Dr. Władysław Trebka.

Drobnego handlu: Salo F. ölich, zast. Józef Wojski.

Właścicieli nieruchomości: Sz. M. Kenigsberg, zast. Maurycy Rozenblat

Lokatorów: Dr. Herman Rundo, zast. Bernard Lubzens

III ci URZĄD SKARBOWY

Przedstawiciele przemysłu wielkiego:

Teodor Sztajgler, zast. Robert Gajer.

Małego przemysłu: Lajb Minberg, zast. Franciszek Turcki;

Hurtowego handlu: B. N. Litwin, zast. Ryszard Pfafer

Drobnego handlu: Michał Pawlak, zast. Stanisław Bryner.

Właścicieli nieruchomości: Władysław Wołkowski, zast. Bruno Janisz

Lokatorów: L. Ulinowier, zast. Jakób Lewy. (2)

— Echo pożaru „w Widzowskiej manufakturze“.

Polski związek zawodowy robotników przemysłu włókienniczego „Praca“ zwrócił się do związków przemysłowców oraz do większych fabryk z prośbą o przyjmowanie do fabryk robotników, pozbawionych pracy wskutek pożaru w „Widzowskiej manufakturze“. Osiem pozostało bez środków do życia 12,000 osób. (2)

— Fabrykant spirytusu.

Sąd okręgowy pod przewodnictwem sędziego Jarzębskiego rozważał sprawę przeciwko 38 letniemu Hermanowi Neumanowi, oskarżonemu o potajemne gorzelnictwo Neuman nie ma ręki prawej, a u lewej tylko knykięć.

Oskarżony na sądzie przyznaje się do winy, zeznając, że wódkę pędził z kartofli i buraków.

Biegły inżyn. Orłowski zeznaje, że kołty

znajdujące się jako dowód rzeczowy, należą do 3-ech porcelan. Aparaty były przez czas dłuższy w użyciu. Podprokurator Karnowicz opiera oskarżenie. Sąd po naradzie skazał Neumana na 9 miesięcy więzienia, zaliczając mu jednocześnie areszt prewencyjny 9 miesięcy. (2)

— Jeden z bandytów ułaskawiony.

Na prośbę wszystkich trzech skazanych na śmierć bandytów o ułaskawienie Naczelnik Państwa ułaskawił Feliksa Małeckiego, pozostałi 2 bandyci zostali wczoraj po południu rozstrzelani. (2)

— Już leca, jak ulgalki.

(n) Lokatorka domu przy ul. Gubernatorskiej Nr. 42, gdy weszła na strych po bieliznę, zapadła się nagle podłoga i Dunkiel wpadła do mieszkania Judy Goldberga, odnosząc ciężkie obrażenia ciała. Ale mają ochrone lokatorzy! (5)

— Koncert.

Znakomita pianistka pani Janina Familier-Hennerowa wystąpi w czwartek, dn. 9 b. m. o godz. 8-iej wiecz. w sali Filharmonii z własnym koncertem. (5)

— Paserzy Grynbergowie.

(a) Pod przewodnictwem sędziego Irszlebena i w obecności podprokuratora Krychowskiego w Sądzie Okręgowym w Łodzi rozpatrywana była sprawa przeciwko Michałowskiemu Janowi, Dorenowi Janowi i Maierowi oraz Bazy Ginsbergom. Na śledztwie sądowym ustalono, że oskarżeni Michałowski i Doren, będąc zwróconymi na kolei łódzkiej z wagonów brali bawełnę i sprzedawali takową Ginsbergom. Małżonków Ginsbergów bronił adwokat Kobyliński. Po wysłuchaniu oskarżenia, domagał się surowej kary dla Ginsbergów i gołej obrony sąd wydał wyrok w sprawie powyższej, mocą którego Michałowski i Doren skazani zostali na sześć miesięcy więzienia, Ginsbergowie zaś na trzy miesiące. Na mocy amnestji darowano im połowę kary oraz zaliczono areszt prewencyjny. (5)

— Dziwna skarga.

(p) Wawrzyniec Banasiak wniósł skargę do Sądu Pokoju na d-ra Tadeusza Mogilewskiego o to, iż ten odstąpił bez uprzedniego porozumienia się i bez wiedzy lekarza naczelnego, szpitala Anny Marji dokonał sekcji na zwłokach zmarłego w powyższym szpitalu Romana Banasiaka, syna Wawrzynca, jako na świadka powołuje Banasiak dr. Br. Knichowieckiego. (5)

Komunikat.

— Radni nieobecni na posiedzeniach Rady Miejskiej.

Niniejszym podaje się do wiadomości, że na posiedzeniach Rady Miejskiej w dniu 25 i 31 stycznia 1922 r. byli nieobecni bez podania przyczyn usprawiedliwiających następujący członkowie Rady Miejskiej.

W dniu 25 stycznia 1922 r.

1. Bednarek Antoni, 2. Bńkowska Anna, 3. Dr. Braude Markus, 4. Hilszer Edward, 5. Karłan Abram Maer, 6. Kenigsberg A. S., 7. Kozanecka Jadwiga, 8. Krof Henryk, 9. Marciniak Józef, 10. Dr. Margolis Al. 11. Orzechowski Czesław, 12. Polak Dawid, 13. Poznański Ch. L., 14. Zyberbogen Józef, 15. Zynger Estera.

W dniu 31 stycznia 1922 r.

1. Baumgarten Nuson, 2. Bńkowska Anna, 3. Dr. Braude Markus, 4. Gulewski Józef, 5. Łętowska Eleonora, 6. Marciniak Józef, 7. Dr. Margolis Al., 8. Orzechowski Czesław, 9. Polak Dawid, 10. Poznański Ch. L., 11. Płucienik Stefan, 12. Wilczyński Władysław, 13. Zynger Estera. (5)

KRONIKA NAUKO I.

Rozpoznawanie pisma.

Z okazji listów anonimowych, które ni by epidemia dotknęły spokojnych obywateli miasteczka Tulle, stała się aktualną sprawą naukową ekspertyzy pisma. Dr. Edmund Locard, dyrektor laboratorium chemicznego policji lyońskiej, zdemaskował anonimową intrygantkę, w sposób zupełnie ścisły i naukowy. Śmiało to przedsięwzięcie jeszcze przed niedawnym czasem w naj lepszym razie mogło się popierać hipotezą obecnie jednak ekspertyza dokumentów pisanych stała się częścią składową wiedzy ścisłej.

Dawniej winowajca, oddany w ręce ekspertów, bronił się argumentem, że opinia ich nie jest na niczem oparta. Stosowana wówczas metoda polegała na porównywaniu dwóch tekstów między sobą pod względem formy i charakteru, przyczem rolę kryterjum w wydawaniu opinii odgrywało oko. Nieco dalej posunęli się Alfons Bertillon i Schmeikent, którzy porównywali całe grupy różnych charakterów i doszukiwali się w nich wspólnych cech podobieństwa graficznego. Lecz dopiero Persifor Frazer wprowadził do ekspertyzy po raz pierwszy pojęcie wielkości i rozwartości kata, jaki tworzy oś każdej litery z linia podstawową słów. Równocześnie zwrócił on uwagę na stosunek pomiedzy szerokością każdej litery. Jednakże ustanowienie ścisłej metody i odkrycie praw niezawodnych w rozpoznawaniu charakteru pisma zawdzięczać należy Locardowi.

Grafologia i rozpoznawanie charakteru według pisma nie jest sztuką tajemną.

W ekspertyzie tekstu Locard oparł się na zasadzie miary i wielkości liter. Twierdzi on, że pisanie jest ruchem ręki „zależnym jak cała mimika ludzka od dwóch zasadniczych czynników: stałego i zmiennego”. Czynniki zmienny zależy od stanu psychicznego w danej chwili, pośpiechu, temperatury i instrumentu do pisania. Stały — to wykształcenie i zwyczaj, które ustalają naszą kaligrafię, pozycję ręki, siłę mięśni, walcach i w dłoni. To też cierpliwa analiza podobionych tekstów, w których autor stara się zmienić swój charakter wykrywając czynniki stałe, pozwala odnaleźć fałszerza.

Pismo należy rozłożyć na elementy proste i przystąpić dopiero wówczas do identyfikacji. Tymi elementami prostymi są wielkość liter, ich nachylenie, oddalenie od siebie i form. — Odnosi się to zarówno do liter jak do cyfr i znaków pisarskich.

Dla zrozumienia łatwiejszego weźmy przykład oparty na tzw. paralelizmie liter. — Przeprowadzimy przez oś każdej litery

linię prostą, która przecnie linie podstawową słów pod pewnym kątem. Te dwie linie utworzą kat. Ilość katów w ten sposób otrzymanych w jednym słowie będzie nie równać ilości liter. Kąty te będą różne, jedne proste, inne ostre. W istocie więc osie liter w większości wypadków przecinają się.

Wysokość tych przecięć jest bardzo charakterystyczna u każdego człowieka i nie dająca się łatwo podrobić. Jeżeli więc w pewnym słowie przez każdą literę przeprzodźmy oś aż do przecięcia się z poprzednią literą, otrzymamy w ten sposób figury właściwe danemu charakterowi pisma. Zestawienie więc dwóch słów z tekstu znanego, iż podejrzanego daje pierwszą odpowiedź naukową.

Wobec takiej ekspertyzy nie oparł się żadne sztuczki fałszerzy.

Jednakowoż nie należy mniemać, że taka ekspertyza pisma jest rzeczą łatwą. Wymaga ona setki analiz i wielkiej ilości dokumentów. Takie analizy muszą być bardzo cierpliwe i żmudne. Nareszcie metoda ta jest dostępna tylko fachowcom, którzy mają wielkie doświadczenie.

Pasażer tramwajowy.

— Stój stój — wrzeszczał jak opętany jakiś jegomość w średnim wieku, kiwając parasolem na tramwaj, który właśnie zjechał na stację.

— I czegoż się pan drzesz, jak stara podszewka powojennej marynarki — oburzył się motorowy — czy pan nie widzi, że wóz stoi?

— Niech jeszcze stoł, aż ja wejde, bo to orozł niebezpieczeństwem życia — ofaknął pasażer, pchając się z trudem na platformę.

— Tędy nie wolno! — protestuje motorowy — wchodzi się od tyłu!

— Od tyłu? — podjął gość z oburzeniem — ja, mój panie, nigdy od tyłu nie wlażłem, a tylko do waszego głupiego tramwaju!

— Pan sam jesteś głupi, albo pijany!

— Głupi nie, już wolę pijany!

— To idź pan spać.

— Kiedy ja wolę jechać!

Na platformę wchodzi konduktor.

— Dokąd pan jedzie?

— A panu co do tego? — mruknął pijany — ja się nie pytam, skąd pan przyjechał.

— Ja się pytam, gdzie panu dać bilet?

— Do ręki, panie kochany! Ale, ale... pytał mi się pan, skąd jedę? prawda?

— To mnie nie nie obchodzi!

— Ja jadę z balu, — pyszna zabawa.

— Chcę wiedzieć, dokąd pan jedzie.

— Ach! to tylko pana boli?... Otóż jadę do domu. Ulica Miłsza Nr. 3 i piętro oficyny. — Czy dobrze jadę?

— Bardzo dobrze, ale w przeciwnym kierunku. Tu pan wysiadzie na stacji i siądzie pan na „piątce“!

— Tak pan myśli?... Ha, no! spróbuj — mówi gość, gismoląc się z wozu. — Tylko jakby pan spotkał moją żonę, to niech jej pan nie mówi...

— Jazda! — zakomenderował konduktor. Tramwaj ruszył.

HUMOR.

— Ogromnie lubię kotyliona!

— Dlaczego?

— Bo udekorowawszy pierś orderami, dopiero wyglądam jak prawdziwy dyplomata!

Mięzki republikkańskie.

Tajemniczo odwołanie.

Rząd polski odwołał swego przedstawiciela pułk. Tuchalskiego przy komisji rządzącej w Wilnie. Zarządzenie to jest zdumiewające.

Położono zostało wywołanie faktem, że Tuchalski nie zdołał rozstrząsać aresztowanych w Wilnie wódek Litwinów i Białorusinów.

Władze sądowe cywilne natrafiły na ślad zorganizowanego spisku litewsko-białorusko-bolszewickiego, wyznaczonego na dzień 26 stycznia, kiedy to pierwotnie miał być otworzony Sejm wileński. Nic, spiskowe wiodły z jednej strony do Mińska, a z drugiej do Kowna.

Jedna drwizja białorusko-sowiecka miała się wzorem gen. Żeligowskiego zbuntować i ruszyć w głąb kraju naszego na Wilno, ażeby je uwolnić od „polskich ciemiężców“.

Tymczasem władze wiodły na ślad spisku i dały konaj licznych aresztowań, rozbijając całą organizację.

Obecne odwołanie z wazku z tą sprawą pułk Tuchalskiego jest bardzo charakterystyczne.

Oddział II D. O. K.

Posłowie „Wyzwolenia“ zgłosili wniosek nagły, a którego dowiadujemy się ciekawych rzeczy o nowej roli defenzywy wojskowej, t. j. głosnych już ze swej działalności „oddziałów II-gich“. Wnioskodawcy przytaczają następujące fakty:

„Na początku wiosny w roku 1921 zarząd P. S. L. „Piaś“ wydelegował do woewództwa kieleckiego jako instruktora swego stronnictwa: Henryka Jedrusiaka, Ignacego Mięskiego, Juliana Włodarczyka, Cyryla Popołka, Wojciecha Talika, Kazimierza Bestera i Romana Garmulewicza. Żeby zaś utrzymanie tych instruktorów nie nie kosztowało. Henryk Jedrusiak wszedł w porozumienie z szefem defenzywy D. O. K., Kielec kapitanem Mikiewiczem. Kpt. Mikiewicz przyjął tych instruktorów na utrzymanie defenzywy i wydał im odpowiednie legitymacje służbowe, jako funkcjonariuszom wojskowym.“

Mając legitymacje i na ich podstawie bezpłatny przejazd kolejami, agitatorzy ci jeździli po województwie kieleckim z ramienia zarządu głównego P. S. L. „Piaś“ oraz prezesa Witosa, urządzali wiece i zebrała na rzecz P. S. L., jak również organizowali Kółka miejscowe i powiatowe tegoż stronnictwa. Z defenzywy osoby te pobierały placę oraz dyetę. Kpt. Mikiewicz wydał nawet polecenie swym ekspozytorom, aby popierały egzaltacyjną robotę Pastorców. W angrodę miał ra to otrzymać mandat z ramienia tegoż stronnictwa.“

Krawiec — generałom polskim?

W warszawskiej „Mysli Narodowej“ czytamy: „Był w legionach niejaki p. Zygmunt Platoski, człowiek owszem poczciwy, ale zupełnie pospolity i płytki, typowy „pasty balon“ — słowem — m. c. Otóż ten p. Platoski tylko w drodze jakiegoś fatalnego nieporozumienia, czy raczej nieczysty, partyjski porozumienia władnie został zastępcą szefa Komisji weryfikacyjnej i stanął na czele tej instytucji. — W tym charakterze i w jej imieniu ofiarował p. Platoski nieistniejący przedtem w Rzeczypospolitej tytuł Marszałka Naczelnikowi Państwa, który go, niewiele myślar, przyjął, jak przyjmował wszystkie dotąd przez kogokolwiek ofiarowane mu tytuły i adreisy, bardzo uprzejmie i bardzo łaskawie. — Jak gdyby chodziło o to, by złośliwy chochlik dziejów naszych, gromadzący materiał dla przyszłego satyryka, mógł mu podstępnie zdanie o weryfikacjach, rangach i marszałkach, „strojonych na miarę krawca...“ (p. Platoski ma bowiem ukochaną skądinąd... ale nie wojskowa, tylko krawiecką i przed wojną prowadził zakład krawiecki we Lwowie). Otóż ten p. Platoski oczywiście jest w lasce i posiada nie tylko rangę pułkownika (dziś jest już na hacie generałów) i piękną przeszłość pierwszego weryfikatora rang oficerskich (i-głównych zaleszczał) w Polsce, ale ma też order „Virtuti Militari“, a to za... wypędzenie Niemców z Warszawy.“

Z ostatnich chwil.

POSIEDZENIE W CZWARTEK

WILNO, 7. 2. (wl) — Plenarne posiedzenie sejmku będzie zapewne zwołane w czwartek. — Widocznym jest dążenie do uzgodnienia formuły wcieleniowej.

Została ustalona pieczęć sejmku z napisem „Sejm w Wilnie“ w otoku.

STRAJK W NIEMCZECH PRZESILA SIĘ.

BERLIN, 7. 2. (wl) — Po naradach z min. finansów Hermesem związku zawodowe niemieckie wydały odezwę do pracowników miejskich, wzywającą do natychmiastowego przystąpienia do pracy. Większość głównego komitetu strajkowego jest za podjęciem pracy. Dotychczas sprawa ta jednak nie jest stanowczo zadecydowana.

BERLIN, 7. 2. (wl) — W mieście kursują jedynie kolejki podziemne, których pracownicy nie przystąpili do strajku.

Komunikat rozrucił wczoraj odezwę.

donoszące o obaleniu gabinetu Wirtha i ogłoszeniu strajku generalnego. — Aresztowano kilku komunistów.

ROKOWANIA W GENEWIE.

PARYŻ, (wl) — Prez. Calonder przybył do Genewy 6 b.m., delegacji polscy przybędą 9 b.m. Delegacji niemieccy dotychczas nie zawiadomili jeszcze, kiedy przybędą, z powodu niewyłaśnionego położenia strajkowego w Niemczech.

Obrady rozpoczną się 10 b.m. jak już donosiliśmy.

ZAKONCZENIE KONFERENCJI WASZYNGT.

WASZYNGTON, 7 lutego. Dziś została ukończona konferencja waszyngtońska. Dłszy ciężar konferencji znalazł swój wyraz w obradach Komisji rzeczoznawców Wielkich Mocarstw w lecie.

Dotychczasowe wyniki konferencji można ująć w następujących 7 punktach: 1) Układ 4-ch Mocarstw w sprawie Wysp Oceanu Spokojnego, z tym dodatkiem, że nie ryczy się on Japonii, 2) Układ w sprawie Dalekiego Wschodu,

du, usuwający politykę otwartych drzwi w Chinach oraz ochronę Chin przed inwazjami, 3) rewizja cel wywozowych w Chinach, 4) zasadni. ze uznanie terytorjalnej nienaruszalności Chin, 5) Oddanie Szantungu przez Japonię Chinom, 6) zrzeczenie się 5-tej grupy z 21 żądań japońskich, 7) urzędowe przyrzeczenie, iż żadne z dotychczasowych Mocarstw nie kupi okrętów wojennych przed ich rozbrojeniem. (5)

LUKASZENKO — CICHOWICZ

LWOW, 7. 2. — Aresztowany tu u Św. Jura członek kongresu komunistycznego Łukaszenko, okazał się dużym dostojnikiem sowieckim i naczelnikiem czerezwyczałki w Smoleńsku — Cichowiczem.

NIESLYCHANA ZBRODNIA.

„Przegląd Wieczorny“ donosi, że likwidator aprowizacji znalazł w składach 47 wagonów zepsutej maki amerykańskiej. Czy taka zbrodnia wobec ogólnej braku żywności w Europie nie powinna srożej być karana niż roztrwonienie małego państwa w wojnie?

ZE SWIATA.

PRZECIWKO ANALFABETOM.

Min. spraw wewn. Węgier, przygotowało projekt prawa o reformie wyborczej do parlamentu. Prawo przyznaje czynne prawo wyborcze węgierskim od lat 19 to nie ukończyli przynajmniej 4 klasy szkoły powszechnej, oraz kobietom, które mają lat 30, są matkami 2 dzieci i ukończyły 3 klasową szkołę średnią. Bierne prawo wyborcze mają mężczyźni i kobiety, którzy mają ukończonych 30 lat i odpowiadają wyżej wymienionym warunkom. (2)

ILOSC JEZYKOW NA SWIECIE.

Podług najnowszych obliczeń istnieje na całym świecie nie mniej jak 5000 dialektów (narzeczy) i 800 całkiem od siebie odmiennych języków (mów).

Zupełnie odrębnych od siebie, a więc różnolitych języków posiadają: Europa 89, Afryka 114, Azja 125 i Ameryka 417 — reszta 117 języków przypada na Oceanie, czyli na wielką ilość mniejszych i większych wysp oceanicznych, rozsiansych pomiędzy Indiami Wschodnimi a Ameryką Południową.

Na niektórych mniejszych wyspach południowych, niedaleko od siebie oddalonych i ściśle z sobą sąsiadujących, zupełnie odrębne mi mowami posługują się mieszkańcy i gdy się często spotykają, nie mogąc się rozmówić językiem, porozumiewają się za pomocą znactów i ruchów rękami, palcami lub głową. (7)

CHINSKA IDYLLA.

[5] Chińska księżniczka z dynastji Madzu, należącej do rodu królewskiego, została pewnego dnia podczas przechadzki po ogrodzie pekińskiego pałacu porwana przez generała Szeu-Szu-Fan i sprowadzona w nieznanym kierunku. Rząd cesarski rozesłał licznych gońców w poszukiwaniu za piękną Chinką, ale, jak się okazało, generał Szeu-Szu-Fan wniósł swój skarb w niezwykłej karocy weselnej, bo w aucie pancernym. Ale auto to przygotował sobie chiński dygnitarz z niesłychanym luksusem, bo cała karoserja zdobna jest w purpurę i złoto. W kołach dynastji Madzu opowiadają, że generał za młodych lat był zaręczony z księżniczką, skoro z powodu zmiany stosunków politycznych nie mógł jej wziąć za żonę, pewnego dnia zdecydował się na porwanie swej ukochanej. (7)

NIWOLNICY XX WIEKU.

Żydowskie biuro sjonistyczne donosi, że do Konstantynopola przybyła grupa neolitów żydowskich, składająca się z 22 osób.

Są to tak zwani „sebotnicy“, którzy przyjęli wiarę żydowską. Wszyscy oni są robotnikami i jada do Palestyny. Opowiadają oni, że w ślad za nimi jedzie druga grupa.

Tak więc w Palestynie pracować mają go „obrzezani“! (2)

WYRAFINOWANI MORDERCY W PARYZU.

Przy ulicy Duret w Paryżu mieszka rodzina Curtenau, złożona z dwójga rodziców i dwóch córek, pracujących w Banku Amerykańskim. Ojciec z córkami każdego dnia rano wychodzi z domu do biura handlowego, w domu zaś pozostaje matka pani Curtenau, kobieta licząca lat 50, która chorując ciężko na płera, pozostawała pod opieką służącej, przyjętej do służby przed trzema tygodniami.

Przed kilku dniami po południu, po godzinie 5-jej, dozorczyzna domu przy ulicy Duret ujrzała, jak jakiś człowiek schodził ze schodów drugiego piętra, młocąc w rękach dwa spore tobołki z rzeczami.

— Skąd pan idzie? — spytała dozorczyzna tego nieznanego jej człowieka.

— Z mieszkania państwa Curtenau, — odpowiedział z zupełnym spokojem ów obcy. — Polecono mi wywieźć ich bagaże na dworzec kolejowy.

Odpowiedź ta wcale nie zdziwiła dozorczyznę. Wiedziała ona bowiem, że małżeństwo Curtenau wybiera się do Morreville na kilka dni na wesele swej siostry.

Obcy człowiek zawołał dorozkarcza, złożył na koźle teżobki, oraz poprosił jednego z lokatorów o pomoc w zainstalowaniu wielkiej walizy, która zo-

stała jeszcze na górze. Za chwilę walizka zwiniała się w dorożkę i tajemniczy gość wsiadł do wnętrza dorożki, a wraz z nim wsiadła również służąca państwa Curtenau i dorożka szybko pomknęła w boczną ulicę.

Dopiero około godziny 7-mej wieczorem pani Curtenau powrócił równocześnie z córkami do domu. Ze zdumieniem zauważyli, że nikt z wewnątrz mieszkania nie otwiera drzwi na jego gwałtowne pukanie. Gdy ostatecznie drzwi otworzono wytrychem,

oczom wchodzących przedstawił się okropny widok.

Na łóżku w sypialni leżała na wznak pani Curtenau, mając ramiona i dłonie skrepowane sznurem, a usta zakneblowane. Naturalnie, była ona martwa, gdyż życie zakończyła wskutek gwałtownego zakneblowania jej ust.

O zbrodni natychmiast zawiadomiono policję, która zaraz rozpoczęła energiczne śledztwo, oraz po-

sił za zbrodniarzem i jego współdziałką, która była właśnie służącą państwa Curtenau. W ciągu nocy udało się policji schwytać zbrodniczą parę, która najspokojniej za mieszkała w suterenach ulicy Montmartre 1. 22 Tam też w cz. sie rewizji znalezione zabójstwo u pani Curtenau 1000 franków, norania, białąg i żuterie

W policji okazało się, że sprawca ohydnej zbrodni jest Jerzy Barren, liczący lat 21 i-go kochanek Maria Des Loges, służąca państwa Curtenau. Przytem stwierdzono, że oni oboje byli już kilkakrotnie karani za różne kradzieże i rabunki.

Barren przedstawiający typ prawdziwego wyrodniałego zbrodniarza, przyznał się z całym cynizmem do popełnionego czynu, mówiąc:

— Nie miałem szczęścia — zawsze każdego roku z końcem stycznia fatalnie „wpadam“.

Tym razem Barren — zdaje się — „wpadł“ już raz na zawsze. (9)

Przemysł i handel.

— Główna warszawska z dn. 7 bm.

4 1/2 listy ziemi.
za 100 rub 207
5% m Warsz. 557,50
6 ob L. m. warsz. —

Dolary St. Złd. 5285
Marki niem. 16,60
Franki franc.
Fanty 14526

Czeki i wpłaty.

Bałga 289 287,50
Berlin 16,50 16, 35
Gdańsk 16 55
Praga 64,

Londyn 14450 14425
Nowy Jork. 328,250
Paryż 280, 25281,
Wiedeń 41, 42

Ak je:

Bank hand. 2770
" " Dyskont: 2800
" " Kredyt. 2800 2850
" " Zjed. z. pol 1050
Cukier 18500
Drzewo 1800
Lilpop. 2500

Ostrowiec 6300
Radzki 2975
Starachowice 4900
Zyrardów 58750
Borkowski 1500
Zegluga 1750
Jabłkowscy 1525
Nafta 2000

Wywóz włókna.

Po szeregu narad w głównym urzędzie przywozu i wywozu, odbytych z udziałem rolników, zainteresowanych w plantacji lnu i konopi oraz przemysłowców włókienniczych, sprawa ze względu na brak statystyki odnośnej wymagała specjalnych studiów.

Ustalono następujące zasady dla wywozu:

1) Wychodząc z założenia, że należy bezwzględnie popierać plantacje lnu i konopi, cennych niesłychanie surowców włókienniczych (których jest ogólny brak ze względu na dezorganizację w Rosji, która była głównym dostawcą dla całego świata w tej dziedzinie), konieczne jest powstanie zakładów przemysłowych, któreby przerabiały słomę lnianą i konopną na włókno, t. j. miedlarni w miejscach plantacji.

Ponieważ nabywanie maszyn dla tych przedsiębiorstw jest możliwe tylko zagranicą, więc główny urząd przywozu i wywozu postanowił wprowadzić ułatwienie dla pozyskania waluty zagranicznej na zainstalowanie tych przedsiębiorstw.

Na posiedzeniu, odbytem dnia 17 grudnia, zdecydowano upoważnić biuro urzędu głównego przywozu i wywozu do wydawania pozwoleń na wywóz lnu i konopi (w połowie włókna, w połowie pakul) celem otrzymania walut zagranicznych na pokrycie należności za sprzedane za zagranicę specjalne maszyny do miedlarni i suszarni.

2) Celem wzmocnienia plantacji i nieobniżania cen na rynku wewnętrznym na len i konopie (coby mogło zniechęcić do rozszerzania plantacji) i mając na uwadze potrzeby miejscowego przemysłu lnianego i przędzalni i tkalni, biuro urzędu głównego przywozu i wywozu wydać będzie zaświadczenia na prawo wywozu zagranicę włókna lnianego lub konopnego na następujących zasadach:

a) suszarniom i miedlarniom, które wykażą się dostarczeniem miejscowym zakładom przemysłowym za każde 100 kilo włókna — 30 kilo takiego włókna na wywóz zagranicę;

b) firmom handlowym pozwolono wy-

wozić po 20 kilo na każde 100 kilo, dostarczone miejscowym zakładom przemysłowym;

c) pakuły mogą być wywożone przez suszarnie i miedlarnie w stosunku 40 kilo za 100 kilo, dostarczone miejscowym zakładom przemysłowym;

przez firmy prywatne w stosunku 30 kilo za 100 kilo, dostarczone miejscowym zakładom przemysłowym.

3) Doopuszczalnym będzie wywóz włókna lnianego, konopnego lub pakul celem otrzymania walut zagranicznych na srorowadzenie maszyn przędzalnych, po każdorazowym indywidualnym zbadaniu podania.

4) Ponieważ słoma lniana w powiatach pogranicznych nie zawsze może być przerobiona w suszarniach lub miedlarniach ze względu na ich znaczną odległość i niemożność dalszych transportów — w pewnych wypadkach będą wydawane pozwolenia na wywóz takiej słomy.

5) Celem badania i opisywania podania o wywóz włókna lnianego, konopnego, pakul i słomy na warunkach powyższych — przy urzędzie głównym przywozu i wywozu jako organ doradczy powołano komisję, w której skład wchodzi: przedstawiciel związku włókienniczego, przedstawiciel Stow. ku nieckich, Tow. rolniczych, właściciele suszarni i miedlarni. Przewodniczy delegat głównego urzędu.

Banki wielkopolskie.

— Według danych, przytoczonych przez tygodnik „Przemysł i Handel“, w 1914 r. w chwili rozpoczęcia wojny światowej b. zaboru pruski posiadał tylko 5 banków polskich z kapitałem akcyjnym 17,309,331 mk. Obecnie jest tam 21 banków z kapitałem akcyjnym 1,870,000,800 mk., a po przyłączeniu rezerw, które wynoszą 700,000,000 mc. sumą, kapitałów, jakeimi rozporządza banki b. zaboru pruskiego, wynosi 2,570 600 800 mk. (3)

Niemiecka smoła.

— „Mittel-deutsche Berobau-Zeitung“, donosi: Ceny smoły i jej przetworów doznała dalszej zwyżki; zwłaszcza wobec mającego wejść w życie podatku węglowego 30—40 proc., należy się spodziewać ogromnej zwyżki cen. Smoły węgla kamiennego notowano 245—260, prerafinowanego 310—320, destylowanego 300—310 pierwotnego 190—200, smołę generatorską węgla kamiennego maksym. 5 proc. h po 175—200, twardą 65—75 proc. 265—275, olej smołny węgla kamiennego 280—290, masę kleistą 330—350, orma carboleneum 360—380, prima lak żelazny 560, surową naftalną 220, naftalną 610. (3)

Z cukrowni kruszwickiej.

— Cukrownia, w Kruszwicy, tow. akc., zamknęła rok obrachunkowy 1920 | 21 czystym zyskiem 5 561 652,68 n. Buraków przerobiono 904,000 centnarów z przeciętną zawartością 17,17 proc. cukru. Pierwszego produktu było 134,200 centnarów. Dywidendy uczyniono 20 proc. oraz 50 proc. bonus razem 70 proc. Kapitał akcyjny wynosi obecnie 6 mil. 000 mk. (3)

Ekspert łuska rybiach do Niemiec.

Ministerstwo b. dzielnicy pruskiej posiada dane, że w Niemczech wyrabia się perły z łuski rybiej. Najbardziej nadaje się do tego wyrobu łuska ukleja, *Aburnus lucidus*, który w wielkich ilościach żyje w naszych rzekach i jeziorach, dla swej drobnej tylko wielkości jest bez żadnego gospodarczego znaczenia. Firmy niemieckie zaofiarowały za litr łuski tej małej rybki 20 marek niemieckich lub odpowiednią ilość narzędzi rybackich względnie sieci, których brak w Polsce tak dotkliwie rybacy odczuwają. O bliższe informacje należy się zwracać do Ministerstwa b. dzielnicy pruskiej w Warszawie. (3)

Loterja państwowa.

Do loterii, rozpoczynającej się w maju r.b., wypuszczona będzie liczba dwadzieścia tysięcy losów w 2 seriach, z których każda zawierać będzie numery od 1,000,000. Cena wynosić będzie 600 mk. za cały los do każdej klasy. (3)

Skrepowanie Austrii.

Podług wiadomości „Neues Wiener Journal”, państwa koalicyjne nie udziela Austrii kredytu bezpośrednio, lecz tylko w ten sposób, że każde z państw sukcesyjnych otrzyma kredyt, z którego pewną kwotę będzie musiało odstąpić Austrii, by umożliwić jej zakup towarów bez nabywania dewiz. Pierwszy taki kredyt otrzyma Austria od Czechosłowacji w kwocie 500 milj. koron czeskich. Tem załatwieniem kwestji kredytu dla Austrii koalicja zamierza podobno uzależnić ją coraz bardziej od państw sukcesyjnych i uniemożliwić połączenie się z Niemcami. (3)

ANGLIK DORADCA FINANSOWYM POLSKI

Z powodu obiedających w tej sprawie pogłosek korespondent „Dziennika Poznańskiego” miał rozmowę z jednym z posłów. Ten przypominał przedewszystkiem, że Anglia należała do państw, których przelana krew dała nam wolność, ma ona więc prawo zwrócić się do nas w przyjacielskiej formie z radami, które uważa za prowadzące do uzdrowienia naszych finansów. Zachowanie się wszakże rządu angielskiego w sprawach Gdańska, Sigska i t. d. wzbudziło nieufność do życzliwości Wielkiej Brytanji, wobec czego propozycja co do przysłania nam angielskiego doradcy finansowego musi być postawiona bardzo wyraźnie i cel jej musi być określony całkiem ściśle. Dalejzy ciąg wywadu powtarzamy dosłownie:

„Trzeba stwierdzić — ciągnął dalej ów poseł — o czem niewiele tylko osób wie, że pierwotna propozycja wyszła od nas samych. W okresie inwazji bolszewickiej gdy poszukiwaliśmy pomocy przed nami ze wschodu zwróciliśmy się do rządu angielskiego z prośbą o ułatwienie nam uporządkowania naszych finansów przez przysłanie do nas fachowego doradcy jako gwarancji, że uczelana nam pomoc będzie wyzyskana w kierunku przez udzielających nam jej pożądanym. Spotkaliśmy się wówczas z ozięblą odmową. Teraz, po upływie i pół roku, otrzymujemy i to — jak slychać — w formie dość kategorycznej, identycznej niemal propozycje ze strony angielskiej. Ale w czasie tego okresu czasu nasze położenie polityczne, gospodarcze i finansowe tak dalece się zmieniło, że nie potrzebujemy tej propozycji rozważać pod kątem wyjątków z lata 1920 r. Posiadamy już cały szereg umów politycznych i gospodarczych i ekonomicznych, a nne będą pewnie wkrótce zawarte. Trzeba się zastanowić, czy zobowiązanie, jakie w tych umach zakładamy i korzyści, jakie one nam zapewniają, nie będą kolidowały ze zrealizowaniem wspomnianej propozycji. Rozstrzygnięcie następujących się wątpliwości będzie możliwe dopiero po szczerem rozważeniu sprawy zarówno przez sfery rządowe jak i sejmowe.”

Korespondent „Dziennika Poznańskiego” dodaje na końcu, że jak wie ze źródła miarodajnego, ministerjum skarbu zajmuje stanowisko krytyczne wobec propozycji angielskiej. (8)

Akce budowlane w Wielkopolsce.

Współpracownik „Głosu Porannego”

dowiedzieć się, że min. b. dz. pruskiej wyasygnowało na pożyczki hipoteczne procentowe i bezprocentowe oraz subwdia bezwrotne w ostatecznych dniach ćwierć miliona marek w celu wzmocnienia ruchu budowlanego oraz zapobieżenia bezrobociu w województwach pomorskiem i poznańskiem. Kapitał ten ministerstwo czerpie z własnych funduszy skarbowych, zabranych z podatków pośrednich.

Jak się dowiadujemy, pieniądze te zostaną rozdzielone pomiędzy poszczególne powiaty oraz jednostki komunalne na warunkach dostosowanych do sytuacji finansowej, oraz do potrzeb każdej z tych instytucji. I tak na cele budowlane dla województwa poznańskiego ministerstwo przeznaczyło 30 milionów marek. Spółka budowlana „Strzecha” w Poznaniu otrzyma 12 milionów marek Miasto Inowrocław — 3 milionów, Jarocin i Ostrów — razem 9, Gniezno — 4 miliony marek. Dla województwa pomorskiego przeznaczono dla miast: Toruń — 25 milionów, — Tczew — 8 mill., — Swiecie 10 mill., Kościerzyna — 10 mill., Starogard — 10 mill., Wełherowo — 5 mill., oraz Chełmno — 8 milionów.

Wszystkie te sumy zostały udzielone w formie długoterminowych bezprocentowych pożyczek poszczególnym miastom, czy to spółkom budowlanym, jak np. „Strzecha”. Do podjęcia akcji budowlanej przystąpią wszędzie te miasta bezwzględnie, gdy umożliwią to tylko warunki klimatyczne. (1)

! CZAS ODNOWIC PRENUMERATĘ !

Baczność!

500 tuzinów Pain Expeller orig. „Richtera” duże
 1000 tuzinów Pain Expeller orig. „Richtera” małe
 10000 rurek Atophan Tablettae
 10000 rurek Sajodin Tablettae
 1000 tuzinów Puder „Kaloderma” Wolffa duże
 1000 tuzinów Puder „Kaloderma” Wolffa małe
 1000 tuzinów Perfum „Diwinia” Wofa s. próbki
 1000 tuzinów Puder „Leichnera” w książeczkach.

sprzedam tanio — Zgłoszenia: Ostrów — Pozn. 358p1
 Skrzynka pocztowa 54.

WÓDKI CZYSTE LIKIERY

ST. KULAGOWSKI & S

Łódź, Przejazd 40/44

Sala Filharmonji, Dziewina 18.

W niedzielę, dnia 12 bm. o godz. 8.30 w.

Dr.

Roman Kwiatowski

wygłosi odczyt p. t.

„Stanowisko prawne mężatki w Polsce”.

Bilety do nabycia w kasie Filharmonji. 538p1

Parowa mleczarnia i serowarnia „Góra”

poszukuje stałych odbiorców masła śmietankowego, serów śmietankowych oraz twarogu; towar prima gatunku.

Laskawe oferty: pocz. Białski u lecz. G ó r a. 300B

Zaginął pies

szarej maści podobny do wilczka z obrozą skórzana, wabi się „Oran” odnotowa- dzie za nagrodą 6000 mk. Piotrkowska 108. (Rest uracja). 37612

Dr. Artur Banasz urolog.

(Choroby nerek, pęcherza dróg moczowych, chroń. rzeżączka)

przyjmuje od g. 5 do 7 w poniedziałki 12 II. 536

Poważna instytucja bankowa poszukuje współpracowników.

Oferty sub R. R. przyjmują biuro ogłoszeń „Promień”, ul. Piotrkowska 81. 371B

„Najtańsze źródło”

bo w mieszkaniu prywatnem. Wólczańska 62 m. 10. Resztki z różnych fabryk do sprzedania po niskich cenach od godziny 11 ei do 7-ai. 325D

KUPUJE Skład nasion

brylanty, złoto, srebro, perły diamenty, stare zęby, garderoba, p. nacę ceny najwyższe, Konstantynowska Nr 7, prawa oficyna 1-sze piętro Z. MILICH (2744) egzystujący lat 18. L. Kofaszkowskiego, Piotrkowska 83, został przeniesiony Piotrkowska 225 Sprzeda je nasiona tylko gwarantowane

Szkoła tańca W. Lipińskiego

Piotrkowska 103

rozpoczyna 13 go nowy kurs SCHOTTISH SHIMMY. Dla zaznajomianych osobna grupa. Zapisy do niedzieli. 37ed

"CORSO"

2. Zielona 2.

DAŚ PIEMERA I

CORKA NEPTUNA

dramat amerykański w 7 aktach wytw. Uniwersal film New Yorku w roli głównej **Ameta Kellerman** która zdobyła mistrzostwo światowe w sztuce pływania

367-1

PRZESTROGA dla mojej klienteli !!

Wobec tego, że sąsiad mój w tym samym domu, mający sklep na parterze wszelkimi sposobami stara się moją klientelę wprowadzić w błąd, zapewniając wchodzących do niego, na skutek myłki klientów, że jego sklep jest dalszy ciąg Jarmarku Łódzkiego, pozatem podróbił szyldy co do koloru, skopjował moją reklamę „Przebieg” (t. d.), wobec czego nawet do mnie doszły słuchy, jakoby Jarmark Łódzki mają za firmę niechrzześcijańską, niniejszym przestrzegam Sz. Publiczność, że Chrześcijański Jarmark Łódzki mieści się przy ul. Piotrkowskiej 44 tylko na I piętrze, i niema nic wspólnego ze sklepem na parterze. Proszę o łaskę, wzięcie powyższego pod uwagę, polecam skład mój bogato zaopatrzonego wszelkiego rodzaju towary jakoto: wielki wybór modnych damskich kostiumów, sukien, welny, półwełny, podszewki, płótna, niety, a na sezon letni: kretony, satyny, basty, etaminy; bogaty dział męskich ubrań, spodniowe, gotowe ubrania: palta męskie, damskie i dziecięce w wielkim wyborze. Bielizna, obuwie, pończochy, rękawiczki, chustki, chusteczki. Własna pracownia krawiecka przyjmuje obstatunki na miarowe ubrania z własnych i powierzonych towarów.

Właściciel Bronisław Jagoda.

Drobne ogłoszenia:

Kupno i sprzedaż:

AAAA Obrączki ślubne wszystkie stkie fasony gwarancja za złoto zegary ściennie zegarki dewiszki kolczyki pierścienie najtaniej sprzedaje Jan Płoczek Brzezińska 10 885-20

AAA! Piac frontowy do sprzedania przy ul. Dworskiej Wiadomość Zawrzy 16, Baluty. 878-1.

AAA Kupuję meble dywany futra garderobę bieliznę maszyny do szycia placę najwyższe ceny Łaznik Benedykta 28 m 13 parter 446-6

AA Kredens stół krzesła otomana łóżka materace szafy leżankę biurko sprzedam tanio Piotrkowska 251-4 front 401-2

A Meble łóżka szafy bielizniar kąkę unywnię otomana kredens stół krzesła zegar wieszak biurko duże szafkowa wyprzedam tanio Piotrkowska 223-5 front 775-5

A Meble solidnej roboty kredens krzesła szafy łóżka otomane szafki sprzedaje tanio Kaczorowski Piotrkowska 25 w podwórzu 894-4

A Plac w Pabjanicach sprzedam naprawdę tanio byle zaraz różne domy i sklepy Łódź Gubernatorska 30 Kurkowska 882-1

Sklep ładny duży z pokojem na Zorzewskiej 45 zamienię na mniejszy w śródmieściu Sztetler 893-1

Sprzedam damską maszynę bębnową Główna 24 m 54 890-2

Fokowy dług szal mniejszy kolnierz prawie nowe za bezcen sprzedam Nowomiejska 5 i prawa oficyna 866-2

Gramofon koncertowy z płytami sprzedam Gubernatorska 16 m 36 868-3

SCHLICHTMASZYNE

Scheinarewską prawie nową sprzedam marja „Zet Zet” za przystępną cenę wiadomość Krucza 9 Grabowski 801-1

Kupuje złoto srebro wszelką biżuterię garderobę używaną i t. p. Rutkowska sklep komisowy Główna 35 487-2

Bryczki najnowszych fasonów, Wolanty, Powozy, Łańdo, sprzedam Kilińskiego 28 699-2

Magiel do sprzedania Gubernatorska 31 792-5

Kostiumy suknie bluzki spodnie czki palta tanio sprzedaje Główna 11 sklep Przyjmuje wszelkie obstatunki krawiec dams i Uwaga! Główna 11 A Szyncler 819-5

Sklep dobrze prosperujący duży z elektrycznym oświetleniem z pokojem i kuchnią zaraz do sprzedania Warunek kupującego oddanie miar mieszkanie pokoju z kuchnią Oferty pod M R do Rozwoju 988-2

Patefon do sprzedania z płytami w dobrym stanie ul. Kilińskiego 71 m 7 front II p 806-1

Do sprzedania karnia kompletnie urządzenie z mieszkaniem składającym się z 5 pokoi i kuchni i sklepem rogowym w okolicy Górnego Rynku Poprzeczna 16 miesz 3 Dąbrówka 867-2

200 pud suchego drzewa i 5 wozów w dobrym stanie sprzedam Pabjanice kolonia Pabjanice (Piaski) Krakowski 865-5

Jest do sprzedania hotel dla chorej osoby albo starszej w zakładzie tapicerskim i Gdwanowskiego Składowa 15 860-5

W centrum Poznania 5 pokoi z wygodami umeblowane lub bez sprzedam zaraz wiadomość Konstancjaowska 11 P Wolski 859-1

Martka i spodnie skórzane oraz buty nowe sprzedam Lipowa 57 m 10 903-2

Różne:

AAA Na wyolaty firanki i różne towary lokciowe Kilińskiego 40-10 front 2 piętro.

A kuszerka i pikowa przyjmuje Piotrkowska 152-14 524-2

A kuszerka i pikowa przyjmuje je zamówienia wśród miejscowych i przyjezdnych Piotrkowska 152-14 700-3

Poszukuję zajęcia lub korepetycji w godzinach rannych oferty sub „Zajęcia” składać w Redakcji. 809-1

Chłopca 16 lat z pożądaną rodziną oddam do praktyki za krawca na dogodnych warunkach dla principala Łask oferty do adm Rozwoju pod Krawiec 899-1

Inteligentna panna poznaniaczka wypracowana w gospodarstwie domowym i dobrym światłem poszukuje zaraz posady ul. Jaluza 26 III N 57 telefon 451 675-2

Naj 1-azy hipoteki poszukuje 500.000 mk na dobry procent Oferty do Rozwoju pod K L 861-2

KAWALER lat 35 posiadający interes handlowy poszukuje inteligentnej panny z posagiem w celu matrymonialnym która by mogła prowadzić wspólny interes Rzecz traktuje poważnie Oferty nie anonimowe wraz z fotografią za której zwrot ręczę słowem honoru proszę składać w administracji Rozwoju pod A W 895-2

Stolarze meblowi potrzebni Orła 23 stolarnia 873-2

Chłopiec potrzebny do termi na Orła 23 Stolarnia 877-2

Wrawiec pierwszorzędnny przyjmuje wszelkie roboty krawieckie po cenach znacznie niższych. Nawro. 21 Jagielski. 815-1

Student udziela korepetycji w zakresie 8-mu klas Gdańska 46-11 822-2

Potrzebna kucharka do restauracji Dzieła 44 898-5

Wiewarna z ładnym lokalem zaraz do odstąpienia i sklep spożywczy z mieszkaniem w dobrym punkcie wiadomość Górny Rynek ul. Lubelska 8 m 19 899-1

Zaginęła suczka mała szesur znik wabi się Macha ogon i uszy krótkie odprowadzić Wójtowska 23 sklep 901-1

Zaginęły dwie dziewczynki z Skalban Zofja lat 3 i Stać-lawa lat 11 Ktoby wiedział o nich proszę się zawiadom rodziców Miedziana 9 808-3

NEU-FOSFATYJA GALENA stosowana w dziecięcym szpitalu św. Ludwika w Krakowie dała dobre rezultaty Do nabycia w aptekach 537-10

Obwieszczenie Komornik przy Sądzie Okręgowym w Łodzi Teofil Stanisz zam przy ul. Konstancjańskiej 16 61 ogłasza że w dniu 16 Lut go 1922 roku od godziny 10-ej rano w Łodzi ulicy Zamenhofa (Rozwadowska pod 146) odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości mebli Borucha Hurwicza oszacowanych na 550.000 mk Łódź dnia 6 Lutego 1922 roku 908-1

Potrzebna do gospodarstwa dziewczyna lub paniątka z szyćciem Kilińskiego 77 parter front 826-1

Chłopce 16 lat poszukuje terminu piekarskiego ul. Katnia 17 m 3 889-1

Teraz do drobnych robót potrzebny zaraz Tow. Akc. M. Silbersteina Pasta 21 888-2

Młodzieniec—praktykant poszukuje wyłączenie spania Uprzejmie proszę o łaskawą ofertę pod Szczygł 892-2

Dyły ochotnik W. P. obecnie w lawailda lekko upada na prawą nogę posiada świadectwo poszukuje posady portiera Łaskawo oferty proszę składać do red. Rozwoju pod Portier 897-3

WYPOŻYCZALNIA księż same nowości warunki dogodne Ognisko Stenkiewicza 67 od 10 do 7 Rościszewska 904-1

Pomocnik handlowy z 2 letnią szkołą handlową poszukuje posady w kooperatywie lub w handlu korzennym Oferty do adm. Rozwoju pod Pomocnik 915-10

Kolczyk srebrny z diamentem zgoniony na zabawie dn. 12 na sali Handlowców Uczciwy znalazca będzie łaskawo odesłać do red. i. p. pod „Kolczyk” 902-1.

Dam 5 tysięcy miesięcznie za skromnie umeblowany pokój z osobnym wejściem w pobliżu Alej. Kościuszki Oferty w redakcji pod „Pokoje” 883-1

Potrzebny chłopiec do sklepu wiadomość Brzezińska 10 sklep zegarmistrzowski 884-5

Skradzione patent i świadectwo przemysłowe trzeciej kategorii 1921 r. Patent wydany na magazyn kapeluszy na imię E. B. Zielińskiego 905-5

Do nowo otworzonej pracowni sukien i okryć damskich poszukuje się fachowej zdolnej współpracownicy bez kapitału Łaska we oferty do adm. Rozwoju pod „Zdolna chrześcijanka” 907-3

Pierwszorządne kaucyonowane biuro Handlowo-pośrednicze Aleksandra Taszyckiego Łódź Piotrkowska 9 telef. 840 Bydgoszcz Dworcowa 15 ma do sprzedania domy wille majątki gospodarki młyny fabryki sklepy interesy i solidnie Przejmuje przedstawicielstwa 910-5

SKRAZDZONO go to jest w sobotę o godz. 12 w obł. d. suczka wliczka mała nie brunatna przez ciemna szarawa morona podłużna ciemna z prawej strony mordki biała plamka z taktiną podobnie jasniejsza pod brzuszkami w ogon najczęściej opuszczony z tyłkowa drogą obróbką lewy bok spalony kto doniesie a kogo się znajduje otrzyma 5.000 negrony wabi się Aza Piwna 4-2 Józef Lewicki 891-2

Zagubione dokumenty

Szymon Abe Swarc Łódź Pańska 41 zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi 875-2

Olezyk Marja Nawrot 4 za ubiła paszport polski wydany w Łodzi 879-2

Krzysztof W. lenty zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi 876-2

Pienk Władysław zagubił tymczasowy dowód osobisty wydany w Łodzi 882-2

Zelichowska Jadwiga Srednia 22 zagubiła paszport polski wydany w gminie Niwacław 865-2

Nywka Łaja Silberberg zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi 890-3

Mieczysław Bąca ski za ubił dowód osobisty bezter urlop z r 1898 wydany w Poznań 548-3

Jawie Israel Tobjaaz zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi 896-

Nychlewska Magdalena Smocza 21 zagubiła paszport polski wydany w Łodzi 912-3

Leszczynski Bronisław gm. Łęczno zagubił kartę bezterminowego urlopu wydany w Krakowie 911-5

KRAWIEC

chrześcijański, nagrodzony Dyplomem roju Akademii Paryskiej, przyjmuje zamówienia ubiorów męskich z materiałów własnych i powierzonych. Wykonuje w oznaczonym terminie i po cenach przystępnych (Baluty) 2 Dworska 14 przy kościele Dobrego Pasterza M. Gimza

Kupuje meble

dywany, maszyny do szycia futra, garderobę i sprzęty dom. we. WAJCMAN Dzieła 9 (251) P 6

CENA OGŁOSZEN PRZED TEKSTEM I W TEKSCIE — 180 mk. ZWYCZAJNE — 40 mk. NEKROLOGI — 90 mk., KOMUNIKATY — 100 mk. DROBNE OGŁOSZENIA BEZTERMINOWE — 5 mk. ZA WYRAZ, DUŻE LITERY 80 mk. DLA POSZUKUJĄCYCH PRACY — 4 mk. OGŁOSZENIA ZAMIEJSCOWE 50 PROC. DROŻEJ ZAGRANICZNE 100 PROC. DROŻEJ. Stronica przed tekstem dla ogłoszeń podzielona na 3 łamy, za tekstem 5 łamów. ARTYKULY bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne. Można zamawiać „Rozwój” w Zgierzu u p. Lacha, w Pabjanicach u p. Zatorskiego ul. Zamkowa.

Każda nowa podwójka obowiązuje bez względu na datę zmiany cen bez wyprzedzenia zawiadomienia

Red. odpowiedzialny Seweryn Bańkowski

W tłoczni W. Czajewskiego.